

Rev. Richard Rogan
62 St. Mark's Pl.
New York, N.Y.
10003AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYServing Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, WinnipegSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, JUNE 5, 1972

STEV. LXXIV — VOL. LXXIV

BREZPOSELNOST TIČI
VZTRAJNO PRI 5.9%!

Po podatkih delavskega tajništva je kljub povečanju števila zaposlenih na 81.4 milijone še vedno 5.9% brezposelnih.

WASHINGTON, D.C. — Gospodarstvo naše dežele se po pravljah in hitrejši rasti. Število zaposlenih je poraslo na 81.4 milijone in je za 2.3 milijone večje, kot je bilo pred enim letom, toda brez posla je še vedno 5.9% delovne sile. To je huda bolečina vlade, pa tudi njeno težko breme, ko se bližajo kongresne in predsedniške volitve. Brezposelnost se vrtila okoli 6% že poldrugo leto, vsi poskusi ta odstotek zmanjšati so doslej spodleteli. Nasprotniki Nixonove vlade seveda hočejo to temeljito izbrabiti. To nemara ne bo lahko, če pogledamo številke podrobneje.

Med odraslimi moškimi je brezposelnih na splošno 4.3%, med odraslimi ženskami 5.9%, med glavnimi gospodinjstvom je brezposelnih 3.6%, med poročenimi moškimi 2.9%. Med mladimi moškimi je brezposelnih 15.7% takih, ki iščejo zaposlitev. Povprečno je med belim delavstvom brezposelnih 5.3%, med črnim pa 10.7%! To zadnje je brez dvoma hudo. Pri sedanjem položaju Nixon in republikanci gotovo ne morejo računati na podporo črncev. Znano je, da tega tudi ne delajo.

Med tem ko so cene industrijskega blaga na splošno rastle v dosedanem obsegu, je hrana pretekli mesec poskočila kar za 1.3%. Povprečje cen na debelo je to pognalo navzgor za 0.5%, kar je brez dvoma preveč in veliko nad tem, kar zvezna vlada s svojo "novo gospodarsko politiko" napoveduje doseči.

Preveč zanimanja v
Koloradu ne marajo

DENVER, Colo. — Država Kolorado ima še obsežna prirodna področja, ki jih človek ni onesnažil ali jim kako drugače dal svojega pečata. V njih je možno živeti v miru in zdravo v nepokvarjeni prirodni okolici. Država je vabila industrijo in podjetnike, da bi uporabili in razvili njena prirodna bogastva. Odziv na ta vabila je postal nenadno prevelik. Ljudje prihajajo od vseh strani, posamezniki in družbe kupujejo obsežna področja in jih hočejo spremeniti v turistična središča, industrija proučuje možnosti dobičkanosti tega dela.

Veliko zanimanje in priseljevanje je začelo vznemirjati prebivalstvo in oblasti. Začeli so premišljati, če ne bodo izgubili tudi oni sami to, s čimer so vabili druge — zdravo, neokrnjeno prirodo, gozdove in gore. Gov. John Love je kar na tistem opustil kampanjo, ki naj bi privlekla v državo nova industrijska podjetja.

Vremenski
prerok
pravi:

Večina sončno z najvišjo temperaturo blizu 80.

Novi grobovi

Josephine Starman
Včeraj je umrla na svojem domu na boleznih srca 58 let stara Josephine Starman, roj. Yerick, žena Charlesa, mati Charlesa A. Joanne Mayer (Ill.) in Elaine Mayer, 10-krat stara mati, sestra Rudolpha, Johna, Louisa, Victorja in Mary Beike. Pokojna je bila članica SNPJ št. 53. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v četrtek ob 9.15, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9, nato na All Souls pokopališče. Na mrtvaški oder bo položena jutri ob 7. zvečer.

Anton Rozar

V soboto je umrl v Euclid General bolnišnici 84 let star. Anton Rozar z 1811 Mohawk Avenue, ki je imel preje čevlarsko delavnico na Calcutta Avenue v Collinwoodu, pa bil zdat, v pokopu. Rojen je bil v Brezovici, občina Bizeljsko pri Brežicah, od koder je prišel v ZDA pred okoli 60 leti mož Louise oče Stelke Kovitch, stari oče Joseph, brat Mihaela in Andreja (zadnja v Slov.). Bil je član SNPJ št. 53. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v sredo ob 8.45, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30, nato na pokopališče. Družina priporoča v njegov spomin darove za Slovenski starostni dom na Neff Road.

Mary Lucic

Po daljši bolezni je umrla v Cuy-La negovališču Mary Lucic, roj. Jantak, stara 82 let, vdova po Stevu, mati Anne Smrekar in Lily Watral, stara mati in prastara mati, sestra Barbare Stefanac. Pokojna je bila rojena na Hrvaškem blizu Zagreba, od koder je prišla v ZDA 1. 1907. Bila je članica HBZ št. 235, Kluba hrvaških upokojencev in Gospodinjstva. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v sredo ob 8., v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. ob 9, nato na pokopališče. Namesto vencev priporoča družina darove v njen spomin za Ursuline Century Club.

Jane Luzar

V Euclid General bolnišnici je umrla 43 let stara Jane Luzar, neporočena hčerka pokojnih (Dalje na 3. strani.)

Skrajneži IRA hočejo
sedaj odločilno bitko

Skraino krilo IRA je odločno nadaljevati boj "do končne zmage" za svobodo in združitev Irske.

BELFAST, S. Ir. — Boji in nasilja v Severni Irski se nadaljujejo. Pretekli petek sta bila ubita dva britanska vojaka, ko so skrajneži IRA objavili, da hočejo sedanjí boj voditi do zadnje odločilne bitke, ki naj združi Irski otok v Irski republiko.

Med tem ko je uradni del IRA v začetku tedna na zahtevo večine katoličanov v Severni Irski objavil premirje, je skrajna skupina "Provisionalov" po nekaj dneh preudarjanja in pogajanj v petek objavila, da bo boj nadaljevala še z večjo odločnostjo in vztrajnostjo, ker hoče, da je to zadnja odločilna bitka v dolgem boju za irsko svobodo.

Izjava skrajnega krila IRA je razkrila, da so njeni vodniki vodili razgovore s predstavniki različnih skupin v Severni Irski, ki naj bi privledli do vseirske konference. Ko so irske republiške oblasti v Dublinu prijele tri glavne vodnike "Provisionalov" IRA, je skupina razgovore prekinila in objavila "boj do končne zmage".

Državno tajništvo
odklanja zahteve
Severne Koreje

WASHINGTON, D.C. — Zastopnik državnega tajništva John King je dejal, da ZDA odklanjajo pogoje za izboljšanje odnosov s Severno Korejo, ki jih je postavil njen predsednik Kim Il Sung. Ta je v članku, ki ga je objavil NYT dejal, da na izboljšanje odnosov z ZDA ni mogoče misliti, dokler te ne umaknejo vseh svojih oboroženih sil iz Južne Koreje. ZDA je obdoli, da so kršile določila premirja, kar pa je King v imenu ZDA odločno zavrnil.

ZDA bodo nemara umaknile del svojih oboroženih sil iz Južne Koreje v bližnji bodočnosti in postopno vse, toda to se bo

MOSKVA KRITIZIRA
BRITANSKE TOVARIŠE

LONDON, Vel. Brit. — Britanska Komunistična partija ni posebno močna, je pa precej glasna. Zadnjič jo je obiskala visoka partijska delegacija iz ZSSR pod vodstvom I. V. Kapitanova, tajnika Sovjetskega Centralnega komiteta, strokovnjaka za administracijo.

Delegacija je bila v Veliki Britaniji 11 dni in je podrobno pregledala delo Britanske Komunistične partije. Z njim ni bila zadovoljna in je britanske tovariše prijemala, da se premo pripravejo za protiameriško propagando v vietnamski vojni in da se ne brigajo dosti tudi za nemire v Severni Irski.

Komunistična partija v Veliki Britaniji se je najbolj uveljavila v delavskih unijah, kjer imajo njeni člani in pristaši nekoliko eno desetino vseh važnih mest. Moskva je na britanske komuniste nejevoljna še od leta 1938, ko so obsodili sovjetski oboroženi nastop proti Češkoslovaški.

Goljufije pri podporah

NEW YORK, N.Y. — Državni nadzornik za socialno skrbstvo G. F. Berlinger je objavil pretekli teden, da je poskusni krajevni pregled pokazal, da nemara okoli eno tretjino tistih, ki so se prijavili in ki prejemale mestne in državne podpore, do teh nima pravice.

V kolikor to drži, je država New York oškodovana za 240 do 400 milijonov dolarjev letno. Glavni državni nadzornik za javno podpiranje sodi, da je mesto namerno vodilo tako politiko pri dodeljevanju javnih podpor, da bi ohranilo "mir" in da bi mestna uprava dobila podporo pri volitvah.

G. F. Berlinger se je zavzel za spremembo pri sprejemanju in odobravanju prošenj za javno podporo v skladu s predpisi in pregledi, ki bodo goljufije in zlorabe čim bolj preprečili.

Zgodilo na temelju podrobnih razgovorov in sporazumov med ZDA in Južno Korejo.

ANGELA DAVIS OPROŠČENA

Angela Davis, ki je bila obtožena umora, ugrabitve in kovanja zarote v avgustu 1970, ki je privedla pri poskusu bega iz Marin okraja civilnega središča do umora sodnika in smrti treh njegovih ugrabiteljev, je bila od porote, sestavljene iz samih belcev, včeraj spoznana za "ne krivo".

SAN JOSE, Kalif. — Porota 7 žensk in 5 moških, samih belcev, je včeraj po 13 urah razpravljanja odločila, da bori teljica za črnske pravice, priznana komunistka Angela Davis, ki je nekdanja predavateljica filozofije na kalifornijski univerzi, ni kriva umora, ugrabitve in kovanja zarote v avgustu 1970, ko je ob poskusu pobega iz sodišča bil ugrabljen in ubit en sodnik, mrtvi pa tudi njegovi trije ugrabitelji. Po razglasitvi odločitve porote je bila obtoženka puščena in njena jamščina preklicana. Obtoženka je dejala, da je to "njen najsrečnejši dan v življenju". Objela in poljubila je vse člane porote, ki jo je oprostila. Ona in njeni prijatelji ter odvnetniki so skupno nato proslavili "zmago".

Angela Davis, 28 let stara črnka iz Birminghama v Alabami, je študirala filozofijo pri znamenitem marksistu prof. Herbertu Marcuse, učeniku "nove levice" in se postopno popolnoma posvetila komunistični stvari. Njeni strokovni tovariši na univerzi v Kaliforniji in drugi znanzi označujejo Angele Davis za izredno bistro in sposobno, ki da bi lahko odlično uspela v svojem poklicu, če bi pri njem ostala.

Namesto svojemu poklicu je posvečala postopno vedno več časa boju za črnske pravice in za komunistično propagando. Sama priznava, da je prepričana in odločna komunistka. To je pokazala tudi po razglasitvi svoje oprostive, ko so jo vprašali časnikarji, kaj pravi k svoji oprostitvi. Odgovorila je:

"Če mislite, da sem spremenila svoje mnenje, se motite. Dejstvo, da sem bila oproščena, ne pomeni, da sem imela nepristransko sodno razpravo — nepristanska razprava bi bila — če bi razprave sploh ne bilo!"

Obtožba proti A. Davis je to

dožila, da je ona kupila štiri puške, ki so jih rabili pri poskusu bega iz sodišča okraja Marin, pri čemer je bil ubit ugrabljeni sodnik; pa tudi trije ugrabljeni. Angela Davis naj bi bila sodelovala pri pripravah za ta napad, ki ga je izvedel 17 let stari Jonathan Jackson, brat Georgea, ki naj bi bil ljubimec A. Davis. Ugrabitve sodnika naj bi bila imela smoter tega kasneje zamenjati za izpustitev "Soledad Brothers," katerih eden je bil George Jackson.

Javna tožba je predložila tekom podpiranja obtožbe vrsto dejstev in privedla veliko število prič, ki so podpirale njene trditve. Vsi ti dokazi so bili le na temelju okoliščin. Angele Davis ni bilo pri poskusu bega, čeprav je bila tedaj v Kaliforniji. Po ponesrečenem poskusu bega, pri katerem je bil ubit njen spremljevalec Jonathan Jackson, je Angela Davis zbežala iz Kalifornije in se dalj časa skrivala po raznih krajih ZDA, dokler jo niso prišli v New Yorku in jo zaprli.

Razprava proti njej se je začela 28. februarja letos, 16 mesecev potem, ko so jo prišli in zaprli v okraju ječo okraja Marin. Pet dni pred začetkom sodne razprave so jo pustili na svobodo proti polozitvi \$102,500 varščine. Razprava, ki se je včeraj končala z oprostitvijo obtožene Angele Davis, je stala državo Kalifornijo okoli milijon dolarjev.

Komunisti v ZDA in po vsem svetu so kričali, da je Angela Davis žrtev ameriškega rasizma in protikomunizma. Ustanovili so Združeni narodni odbor za osvoboditev Angele Davis, ki je imel 93 podružnic v ZDA in preko 50 izven njih po vsem svetu.

Sodišče v San Jose je dokazalo, da so komunistični očitki in trditve bili prazni, četudi Angela Davis sama tega noče priznati. Za njo bi bila sodišča poštena in nepristranska le, če bi jo sploh ne bili prišli in ne obtožili, pa naj so okoliščine še tako kazale, da utegne biti v zvezi s poskusom pobega, ugrabitve in umora sodnika. Porota je odločila, da Angela Davis ni kriva na temelju predloženih dokazov.

Porotam in porotnikom naročajo sodniki vedno, predno začne s svojim razpravljanjem o krivdi in nekrivdi, da mora biti "krivda očitna preko vsakega večjega dvoma". Zato odločitev porote, da obtoženec "ni kriv" ne pomeni istočasno tudi, da je obtoženec dejansko nedolžen, toda po ameriških pravnih načelih je vsakdo "nedolžen", dokler mu ni krivda dokazana in dokler ga sodišče ne obsodi.

Zadnji teden 10 mrtvih
Amerikancev v
Vietnamu

SAIGON, J. Viet. — V preteklem tednu je padlo v bojih v Južnem Vietnamu 10 ameriških vojakov, 35 pa je bilo ranjenih. Poleg tega je še 11 pogrešanih, 10 drugih pa je umrlo iz drugih razlogov.

Iz Clevelanda
in okolice

Graduacija—

Na višji šoli v Ashtabuli, Ohio, bo jutri, 6. junija, graduiral Donald Reed, sin Mr. in Mrs. Donald Reed in vnuk zveste naročnice našega lista Mrs. Helen Petric iz Jeffersona, Ohio. Odličnemu učencu iskrene čestitke in še veliko nadaljnjih uspehov!

Seja—

Podružnica št. 14 SZZ ima jutri, v torek ob sedmih zvečer svojo redno sejo v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue. Vse članice vabljene!

V bolnici je—

Poznana Mrs. Julia Bokar, 6615 Edna Ave., se nahaja v St. Vincent Charity bolnici, soba št. 219. Zelimo ji hitrega okrevanja.

Zadušnica—

V četrtek, 8. junija, ob 7.45 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pokojnega Franka Platinca v spomin osme obletnice njegove smrti.

Župan se jezi na CTS—

Mestni župan R. J. Perk je že nekajkrat predložil, naj bi bile avtobusne linije podaljšane do Erieview področja, od koder ni daleč do mestne hiše in drugih uradov, kamor morajo ljudje redno po svojih opravkih. CTS tega še vedno ni izvedel na nejevoljo župana, ki sodi, da "morajo avtobusi voziti tja, kamor ljudje hočejo iti".

K molitvi—

Članice Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ so vabljene danes popoldne ob pol treh (2.30) v Zeletov pogrebni zavod na E. 152 St. k molitvi za umrlo Jano Luzar.

Štrajk končan—

Uslužbenci Harshaw Chemical Company v Solonu so včeraj odločili s 33:29 glasovi, da se bodo danes vrnili na delo, ko jim je podjetje po 116 dneh štrajka sporočilo, da se danes lahko še vrnejo. Kogar danes ne bo, bodo na njegovo mesto najeli drugega stalnega delavca. Štrajk je bil končan brez uspeha, družba se je izkazala za močnejšo od delavske unije, ki ima 100 članov. Predsednik unije Harold E. Erdos, star 26 let, je dejal: Vsaka unija v deželi bi morala biti žalostna zaradi tega, ker se more kaj takega zgoditi vsaki.

Zadnje vesti

LOS ANGELES, Kalif. — Jutri so tu primarne volitve, pri katerih se posebno hudo dajejo sen. McGovern in sen. Humphrey za 271 konvenčnih delegatov demokratske stranke. Zmago napovedujejo McGovernu.

BOSTON, Mass. — Nemški kancler Willy Brandt je prišel sem in bo danes govoril na Harvard univerzi ob 25-letnici objave Marshallovega načrta, ki je pomagal po vojni uničeni in porušeni svobodni Evropi do gospodarske obnove in njenega sedanjega blagostanja.

BERLIN, Nem. — V soboto so zunanji ministri štirih glavnih zmagovalcev v drugi svetovni vojni podpisali lani doseženi sporazum o Zahodnem Berlinu in njegovih zvezah z Vzhodno Nemčijo in Zahodno Nemčijo. Pogodba je včeraj stopila v veljavo in eno izmed ognjišč mednarodne napetosti in mrzle vojne je izginilo.



6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 110 Monday, June 5, 1972

Novi odnosi med ZDA in ZSSR

I.

Predsednik ZDA se je vrnil s svoje poti v Sovjetsko zvezo, Iran in Poljsko ter poročal Kongresu in narodu o svojih uspehih. Najvažnejši so bili razgovori v Moskvi, kjer je bila podpisana vrsta manjših sporazumov in dogovorov, pa tudi pogodba o omejitvi protiraketne obrambe in dogovor o omejitvi ofenzivnega jedrskega strateškega orožja.

Vse te pogodbe, posebno oni o omejitvi strateškega orožja, naj bi izboljšale odnose med ZDA in ZSSR in postavile te tudi na nove temelje, ko naj bi oborožena soočanja nadomestila pogajanja in razgovori, kot je to predsednik Nixon že dolgo želel in postavljaj za svoj smoter. V svojem govoru ruskemu ljudstvu ob koncu svojega obiska v Sovjetski zvezi je priznal različnost družbenih in državnih sistemov v ZDA in ZSSR, priznal, da bo prišlo do tekmovalnosti in trenj med njima, toda ni potrebno, da bi prišlo do sovražnosti. Opozoril je na dejstvo, da se Amerika in Rusija nista nikdar med seboj bojevali, da pa sta se bojevali proti skupnemu sovražniku v obeh svetovnih vojnah.

Nič ni govoril o mrzli vojni, ki je nastala ob koncu druge svetovne vojne, ko je Sovjetska zveza pod vodstvom Stalina hotela preplaviti vso Evropo in jo spraviti pod svoj vpliv z vsemi možnimi sredstvi. Po uvedbi komunističnega režima na Češkoslovaškem so se zahodne sile z ZDA, Veliko Britanijo in Francijo na čelu povezale z državami svobodne Evrope in s Kanado v Severno-atlantsko obrambno zvezo, ki naj bi varovala svobodni del Evrope pred sovjetsko zasedbo. Ameriške oborožene sile, ki so Evropo ob koncu druge svetovne vojne večinoma zapustile, so se vrnile tja in zavzele svoje položaje tik ob železni zavesi, ameriško atomsko orožje je postalo glavno obrambno sredstvo evropske svobode. Vsak sovjetski poskus prodiranja proti Kanalu bi zadel na ameriške oborožene sile in s tem avtomatično sprožil vojno z ZDA.

Evropske države so se pod ameriško zaščito čutile varne in gotove, zato so se lahko lotile reševanja gospodarskih in socialnih vprašanj in pri tem dosegle kar lepe uspehe. Upanje Kremlija, da bodo socialne zmede, nezadovoljnost ljudskih množic ustvarile zrela tla za komunistični prevrat in revolucijo v državah svobodne Evrope, je propadlo. Svobodna Evropa se je notranje okrepila in utrdila, komunistična nevarnost je prešla, komizem je izgubil svojo privlačnost, ko so se življenjske razmere ljudskih množic izboljšale.

Ko se je položaj v svobodni Evropi izboljševal in ustaljeval, so se pokazali v državah vzhodne Evrope, ki so pod sovjetskim nadzorom, znaki nemira in vrenja. Najprej je prišlo do upora v Nemški demokratični republiki, leta 1956 Poljskem in na Madžarskem, nacionalizem v Romuniji je povzročil napetost s Sovjetsko zvezo, želja po večji svobodi je priključila k življenju "pomlad" v Pragi. Ves sovjetski imperij v Evropi je nekaj negotovega, Moskva se ne more nanj prav nič zanesti, posebno ne, če bi bila zapletena v kak zunanji spor, pa naj bi bil ta s Kitajsko v Aziji ali s svobodnim svetom v sami Evropi.

Boljše življenjske razmere v svobodnem, zahodnem svetu so vaba za komunistični svet, ki si tudi želi boljšega življenja.

Zahodni svet je v zadnjem desetletju začel presoati odnose s komunističnim svetom z manj skrbmi in večjo samozavestjo. Prvi je spregovoril pokojni De Gaulle, ko je prišel do zaključka, da Evropi ne grozi več sovjetska nevarnost, odkar sta se Moskva in Peking sprla, odkar je komizem prenehal biti enotno svetovno gibanje s skupnim vodstvom in skupnim ciljem — osvojiti ves svet. Začel je govoriti o Evropi od Atlantika do Urala, kot jo je svet nekdaj poznal in kot bi jo De Gaulle rad zopet videl. Šel je na obisk v Sovjetsko zvezo in vzpostavil redne diplomatske odnose z rdečo Kitajsko ter upal, da bo tudi obiskal.

Britanci so v svoji praktični ali kot svet dostikrat trdi, kramarski politiki idejno nasprotvo vedno odklanjali. Komizem in antikomizem sta pojma, ki v britanski politiki pomenita le toliko, kolikor vplivata na neposredna politična dogajanja. Pri tem ni dosti razlike, ali so na vladi laboristi ali konservativci. Znan je rek, da Britanija ne pozna nobenih prijateljev, ampak samo koristi! Ne pozabimo, da ta rek ne velja samo za Britanijo, velja dejansko za vse države, je temelj stvarne ali "realne" politike.

Amerika in Sovjetija sta v letih po drugi svetovni vojni varovali vsaka svoje koristi, se brigali za ohranitev svojih vplivnih področij, pa gledali tudi na njihovo razširitev. Pri tem je Sovjetska zveza prišla v očitni spor z ZDA, ko je sprožila korejsko vojno. Stalin je bil prepričan, da se ZDA za Korejo ne bodo menile.

V Evropi je Sovjetska zveza z izjemo pritiska na Zahodni Berlin, ki ji je bil vedno in ji je do neke mere še ved-

no trn v peti, v glavnem ostala tam, do koder so segle njene armade ob koncu druge svetovne vojne. Le Jugoslavija se je iztrgala vpivu Moskve, pa še to največ po nerodnosti Stalina, ki je bil prepričan, da bo Tita mimogrede pohodil. Z Jugoslavijo je odpadla Albanija in propadel je poskus odbiti pod komunistično oblast Grčijo. Truman je s svojo doktrino povedal Moskvi jasno in odločno, naj ne rine preko svojega vplivnega področja, če noče priti v odprt spor z ZDA. To politiko sta nadaljevala Eisenhower in Kennedy, pa tudi Johnson, ki je hotel zgraditi trdno ograjo okoli komunističnega sveta še v Aziji.

(Konec jutri)

BESEDA IZ NARODA

KAJ

ve

POVEDATI

"stric"

GREGOR?



* PRETEKLOST IN BODOČNOST.

— Na binkoštno nedeljo sem po naklonjenosti mojega soseda bil gost zelo prijazne družbe doli v Rockdellu. On, je šel obiskat svoje daljne sorodnike, pa me je povabil, naj prisedem. Se od drugod so prišli na obisk tja. To sicer ni nič novega, sorodniki, prijatelji so se obiskovali in se bodo obiskovali.

Zanimiva pa so mnenja, ki jih izražajo in naglašajo ljudje o tem in onem. Javnost se je obračala v preteklostih po svoje, se obrača in obnaša zdaj po svoje in se bo obračala in obnašala po svoje v bodočnosti. Kako se je obnašala v preteklostih in se obnaša zdaj, vidi kdor hoče. Kako se bo v bodočnosti? Glede tega se lahko zastavi mnogo vprašanj.

Življenje je šola za vsakega. Vsakega šola in vežba po svojih določilih: Kakor se boš učil in kakor se boš pošteno trudil za svojo bodočnost — tako boš živel in užival. Previden bodi, previdno hodi in vozi po potih svojega življenja in ne vozi predrzno, da ne zdrčiš v graben.

To so določila previdnosti za male, preproste, kakor za domišljave, ponosne, ki radi visoko gledajo s prezirljivostjo preko drugih.

To niso očitavanja — le dobroželjni nasveti, ki smo jih več ali manj vsi potrebni.

Da so me te zgornje misli objele, naj omenim par vzrokov za to.

Ko je privozil soseddo njegovih sorodnikov, sva našla tam malo družbo njegovih znancev. Pozdravili smo se med seboj, prisledla in po malem prigrizku in par kozarčkah dobre božje kapljice smo kmalu kramljali še vse bolj pristrčno in prijazno, kakor pa so kramljali ob Nixonovem obisku v Pekingu, kjer so morali Nixonovi spremljevalci in tudi on z njimi seveda, posagati po pečenkah s skoro tako dolгими vilicami, kakor so bile dolge včasih "burkije" naših nekdanjih mamic v starem kraju, s katerimi so morale predstavljati sem in tja v pečeh piskre v svojih starih časih. Ko smo v pogovoru omenili dolge kitajske vilice in žlice, je sorodnik mojega soseda pripomnil:

"Veste možje, kakor se zdaj po svetu vse oblači in temni, bo Nixon in drugi, ki se trudijo, da bi bilo več miru in pravega razumevanja med narodi, potrebovali kaj dolge in močne vilice in žlice, da bodo v stanju mešati in predstavljati sem in tja vse, kar zdaj kuhajo ta močni in ta veliki drug proti drugemu."

Mož je po domače povedal — pa prav in kar stvarno.

Na tem slučajnem sestanku je nas par starejših obujalo spomi-

ne na družabne, socialne in gospodarske razmere v zadnjih sedmih desetletjih. Pri vpoštevovanju "malih" (revnejših slojev), navadnih delavcev, ki so odvisni od zaslužka svojih rok — nekdaj in zdaj — je velika razlika. V začetku tega stoletja še ni bilo javnih podpornih uradov, kamor bi se šel brez vseh sredstev revni človek prijaviti za pomoč, kakor je to na razpolago zdaj. Revnega človeka (razen kak usmiljen človek) ni nihče poznal. Revni so morali z gladom in pomanjkanji voziti, kakor so vedeli in znali.

Zdaj je drugače (ni še vse popolno, kakor bi vsak želel), ampak v primerah s prejšnjimi takimi krizami je razlika taka, kakor je razlika med dnevom in nočjo. Danes, kdor je brez dela, lahko potrka na vrata državnih, okrajnih in drugih uradov raznih "relifov" in nekaj pomoči že najde. Nekoč tega ni bilo. Vsak je bil prepuščen sam sebi, da je iskal "zrna" kakor lačni vrabec, kadar ni zrna, kakor bi rad.

Tako je bilo v starih časih, ko so prihajali v to deželo revni, beli priseljenci iskat dela in kruha iz vseh raznih delov Evrope. Trdo so delali in garali, dolge ure za bogate industrijske magnate — slednji so bogatelji — ubogi delavci pa ob skromnih centih živeli v revnih stanovanjih (posebno premogarij in rudarji) v barakah, v kakršnih bi zdaj še kozli in kostruni ne hoteli bivati. Vse take in še druge težave so prenašali in preživljali. Sodi kdo, kakor hoče — močno zavestni ljudje so bili, ki jih krize, take ali take, niso kar tako pogonale v obupnost. Vztrajati so znali in v vztrajnostih domujejo končne zmage.

Tako pionirji! Vozili so dobro in korajžno skozi tedanje čase in razmere življenja, ki niso bile lahke, ampak težke in trde! To so spomini, ki stopijo pred oči tistim, ki so še živi in so vozili skozi nekdanje kritične čase. Življenje je trda šola za vsakega. Življenje ne obstoji in ne živi brez truda. Skrb in trud zanj ga gojita in zalivata kakor skrbni vrtnar cvetlice, da ne usahnejo in se ne posuše.

Vsak rod se trudi v svojem času po svoje za obstanek. Tu tako, tam tako, na vsakem koncu in vogalu tega sveta vsak po svoje.

Srečni so rodovi tistih narodov (mnogo takih narodov ni), ki imajo dobre poštene in vestne voditelje, ki res skrbijo za svoje ljudi, da je prav za nje in da so s takimi svojimi obnašanji tudi njihovi sosedni narodi zadovoljni.

V sedanjem stoletju se je na svetu silno veliko vse spremenilo. Dve veliki svetovni vojni sta prinesli veliko trpljenja, obnem pa tudi sprememb na vseh poljih življenja — zlasti na poljih socialnega in gospodarskega življenja. Ponižane so bile velike države, ki so jih vodili napeti fanatični aristokrati. Časi po takih spremembah so prinesli na površja nove voditelje, nekatere čezmerno fanatične, Z novimi načrti so skušali uveljaviti nekaj "novega". Še zdaj skušajo — a še predno naj bi začeli "novi načrti" poganjati in rasti — že kaj pride, da podere,

kakor nov vihar temelje, na katere pozidavajo novi voditelji narodov novo življenje za svoje države in za novo mednarodno sodelovanje za boljše življenje.

Na takih čudnih cestnih in potnih križiščih se več ali manj nahajajo prav zdaj veliki in mali narodi. Nič jasnega in svetlega ni pred njimi — vse oblačno in zatemnjeno je pred njimi.

Krivda — krivde, kje ste? Vse povsod jih je polno! Kdo jih seje okrog, da jih je vedno več? Stara človeška slabost jih seje okrog in pravo njeno ime je: hnavska sebičnost! Trdo povedano, trdo ime — boljšega imena tako obnašanja ne zasluži! Kam pelje in vozi vse to?

Vsi vozijo drug proti drugemu, kakor kaki nepočakani sejmarji po potih na sejme. Neprevidno in načrtno, da bi mu bila taka križišča odprta in prosta, ampak istočasno drug drugemu so napoti in zapirajo pota. Posledice? Drug drugemu predbacivajo nerodnost in to in ono Razburjanje narašča — kri lahko zavre vsako minuto.

Če poslušate v teh sedanjih časih Moskvo, Peking, Pariz, London, Washington in prestolnice manjših narodov — kaka slika se pojavi pred vašimi očmi? Predstavljajo vesti iz njih kak "mirmi paradiž?"

Mnogi in teh ni malo, gledajo na sedanje mednarodne razmere in probleme z veliko zaskrbljenostjo. Azija je vsa v velikih, političnih, socialnih in mnogih drugih zmedah. Prevelika je, polna vseh raznih plemen, nasprotni drug drugemu, vse to zahteva vsestranska pomaganja, posebno gospodarska in kulturna in to težo bolj in bolj čuti naša Amerika. Teh zahtev je vsak dan več in več.

Evropa (to je zapadni del) gradi okrog sebe gospodarsko ograjo. Skrbeti bo skušala le zase za naprej.

Južnoameriške dežele so v neprestanih gospodarskih težavah. Vzrokov je več. Te težave slušajo "komunističnim misijonarjem", ki jih Moskva po svojih potih pošilja v južnoameriške države, da tam sejejo proti ZDA odpor. Moskva ima pri tem sovrzne načrte proti nam. To je vidno. Tudi če bi v Aziji ostali z našimi interesi, doli na južnoameriškem kontinentu bodo skušali kuriti pod našimi nogami. Več ali manj je vse to znano. Vmes je še mnogo drugega. Tisti, ki imajo monopol nad našim gospodarstvom, so tisti "veliki strici", ki diktirajo vse našim mednarodnim vojaški politiki. Kamor oni nesejo in ponujajo gospodarsko pomoč, zahtevajo za isto, da jih naš "dobrosrčni" stric Sam čuva.

To zadnje nekatere straši, da zna priti že v tem desetletju do nove strašne nevihte. Dal Bog, da bi se motili vsi, ki tako mislijo. Nemogoče pa ni. Tisti, ki so v preteklostih blazno plesali okrog oltarjev zlatega teleta, so navadno vedno privzeli v take nevihte, ki so narodom težave in trpljenja prinesle.

Dal Bog srečen izhod iz teh kisljih časov in potrebno pamet tistim, ki vodijo narode in države v teh časih.

Gregor

Misijonar Majcen se zahvaljuje

PATERSON, N.J. — Pred odhodom iz Vietnama na trimesečni dopust v Evropo je g. misijonar Andrej Majcen sporočil še tole:

"Prejel sem pismo od misijonske sestre Terezije Zužek iz bolnice Svete Družine v Quinhonu, kamor je prišla preteklega marca iz Pakistana, ker tisto podnebje njenemu zdravju ni prišlo. Piše, če bi mogla priti k nam doli, ako bi se pri njih položaj poslabšal. Škoda, da odhajam!

Bom pa poskrbel, da bo moj naslednik vse potrebno pripravil za njo.

V Evropi mislim nakupiti potrebne knjige za naše bogoslovce, zato se Vam zelo priporočam za kakšno pomoč, lahko so tudi naše intencije.

Potni list mi je Sv. Sedež podaljšal do 23. aprila prihodnjega leta. Nameravam se vrniti 15. avgusta, če Bog da. Tukaj nihče ne dvomi, da ne bi mogel priti nazaj, vendar bom zdaj vozi listek kupil le v eno smer."

Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB.

ŠEPET POD TURNOM

Piše rojak iz prestolnice.

WASHINGTON, D.C. — Spet nas je obiskala pomlad. To je čas toplejših, daljših in sploh najlepših dni v letu. Čas veselega ptičjega petja in žvrgolenja — pa tudi čas ropota motornih kosilnic. Je čas razkošnega in prijetno dišečega cvetja — pa tudi dima, ki se valji iz žarečega oglja, na katero kaplja mast govejega, kurjega in svinjskega mesa. Včasih je ta dim celo zelo gost. Takrat gori vse: oglje, mast in meso... To je tudi čas dela na vrtu, ko je treba vse lepo očediti, obrezati grmičje, pripraviti grede — pa tudi čas glavobola, ko se prikažejo računi za popravila vseh mogočih naprav in druge sodobne robotije, ki je med zimo iz enega ali drugega razloga odpovedala. To je tudi čas piknikov in zabav v prelepi, prosti naravi — pa tudi čas najhujših prometnih gneč in špic, vsaj tu v Washingtonu; sem pa tja celo demonstracij (v prosti naravi, seveda). In vendar, prelepa si pomlad zelena!

Gledal sem skozi okno in premišljeval, kje naj bi se lotil dela na vrtu. Pravzaprav bi lahko buljil na vrt vse jutro, pa še ne bi vedel, kje naj začnem. Po rami me je ljubeznivo potrepljala Micka:

"Kdaj boš pa populil tiste trte?"

"Populil trte? Kaj pa fino grozdje in prijetna senčica, srček?"

"Kar kole poglej, pa boš videl, kaj mislim. Stojte, kot bi ga želeli vsi zimo..."

Tole je bila čista, gola resnica. Šment, Micka ima nekako vedno prav. Zimski viharji in neurja so jih razmajali, da je vsak kazal v svojo smer, samo pokonce ne.

"Bom pa kole popravil," sem se odločil. "Potem bo vse precej lepše izgledalo..."

"Jaz pa še vedno pravim, da populi ven vso šaro s trtami in Jožefovimi palicami (to je Mickin izraz za iris, odnosno perunike) in drugim grmovjem vrede. Samo zelena trava naj bo," je še rekla in odhitela za svojim delom.

Držal sem besedo in se lotil majavih kolov. Med delom pa so mi misli ušle daleč, daleč nazaj. Takrat so bili majniki, polni le cvetja in nežnega zelenja, ko je vsa narava kipela od znova prebujenega življenja. In hranilo ga je toplo pomladno sonce, poživljalo so ga kristalni studenci, žuboreči izpod belih, čistih planinskih snegov in sinje nebo nad planinami in gorami ga je varovalo vsega hudega. To so bili časi ljubezni in šolskih izpitov in sestankov, časi večernih šmarnic, ki so povezavale v eno vse: vero, mladost in mlado ljubezen... Pa to je bilo nekoč, neke tam daleč za morjem in se ne bo povrnilo nikdar več. Ljubezen in vera sta še ostali, mladost pa je šla po gobe. Nadomestila jo je modrost, ki pa ni isto...

SLOVENSKA KAPELA. — Vse kaže, da je kapela Marije Pomagaj najbolj privlačna kapela v vsem Narodnem svetšču in nikjer, v vseh kapelah kript, ne boro toliko mas kot v slovenski kapeli. Pa kaj ne bi, saj je

tako topla, domača in mična! Slovenske maše seveda tudi niso pozabljeni in vsako prvo nedeljo v mesecu se še vedno bere slovenska maša za vse Slovence, doma in v svetu, posebej pa še za tiste, ki so s svojimi darovi omogočili ta prelepi slovenski spomenik.

Včasih imam vtis, da ima Marija Pomagaj kar rada našo družbo. Ne zato, ker smo svetniki, pač pa verjetno zato, ker radi pojemo. In kadar pojemo Njej v čast, mislimo zares! Zato nam pomaga, da imamo vedno kakega duhovnega gospoda. Dolgo let nam je maševal g. dr. Stanko Ceglar. Ko se je izgubil v ledeni Kanadi, ga je nadomestil g. dr. France Blatnik, ki se še sedaj radevolje pripelje iz daljnega New Jerseyja, da nam bere slovensko sveto mašo. Če bi se hotel bahati — pa se nočem — bi lahko še pripisal, da nas sem pa tja obišče celo kakšen škof ali pa vsaj kanonik... Res izgleda, da Marija sama skrbi, da vsaj enkrat na mesec nismo brez sv. maše!

Mesec majnik ni izjema in slovenska maša na prvo nedeljo v majniku je bila nekaj res čudovitega. Imeli smo tudi goste iz sosednjih držav, ki so pripomogli, da so se slovenske litanije Matere božje razlegale mogočno lu pobožno, kot že dolgo ne. Lepo in ubrano, kot se spodobi za kristjane. Med petjem pa sem se nehoti spomnil misli, ki so mi rojile po glavi, ko sem trtam popravljaj majave kole. Od trt na vrtu sem potem nevede spet začel domov. Bilo je zgodaj jutro, in z mamico sva hodila, kot vsako majniško jutro, na Rožnik k sedmi maši in vse je bilo v zelenju in jutranja rosa je kapljala z dreves na naju in... Kar u-sekniti sem se moral, pa še potihlo, da ne bi motil petja, čeprav se mi je zdelo, da so tudi marsikateri drugega rojaka misli bile neke zelo daleč. Mogoče tam, kjer smo privikali prepevali z drobnimi otroškimi grli:

Češčena si Marija,
je angelški glas,
k' bo zadnja ura bila,
Marija prid' po nas!

A kdo je takrat mislil na tako globoke in resnične verze? Da se je le lepo slišalo, saj je bila pomlad... BC

Iz naših vrst

Oregon City, Ore. — Spoštovano uredništvo! Prejela sam Vaše obvestilo, da mi poteče naročnina. S priloženim čekom jo obnavljam za celo leto in prilagam en dolar za tiskovni sklad.

Stara sem že in slabo vidim, pa ne morem biti brez Ameriške Domovine, brez lepega slovenskega branja. Zelim, da bi list še dolgo, dolgo izhajal.

Vsem Vam, ki se trudite pri listu, prav lepa hvala in moj iskren pozdrav!

Mary Polajnar

Astoria, L.I., N.Y. — Cenjeno uredništvo! Prilazeno Vam pošiljam naročnino za nadaljnega pol leta. Z Ameriško Domovino sem zelo zadovoljen in Vam že sem zelo zadovoljen in Vam že Vas lepo pozdravljam!

Vincent Ovca

Ljubezen do zemlje

V gozdu kraj potoka
je prostorček zame,
tu si v šopek vežem
praproti in ciklame.
Tu sanjaje slušam
listnih vej šumenje,
angelcev nebeških
to je govorjenje!
Angelci nebeški —
kaj pa govorijo?
Zemljico prekrasno
ljubit nas učijo!

Vida Jerajeva

F. S. FINZGAR:

STRICI

"Vsak sam najbolje ve," je vzdihnil Gašper. Vsi so spet pomolčali. V sobici je bilo čisto tiho. Ni tiktakala ura, ki je pokvarjena visela pod stropom. Samo Boltežarjeve opetnice so pošumevale po podu.

"O, mati! V grobu jo bodo obile solze, ker smo taki. Ali naj se od sramote v tla vderem? Mihor, če si človek, usmili se me."

Gašperju je šlo po sili na jezo in na jok. Brata sta ga gledala. Odkar je nehala Štefa jokati, tega glasu ni bilo čuti na Podlogu.

"Ali ti oče res ne izroči?"

"Kakor pri spovedi sem vama povedal."

"Zavoljo matere in še zaradi jezikov — naj bo po tvojem."

"Mihor!" je skočil k postelji Gašper in mu stresal roko. "Mihor, mati se ti je v grobu nasmejala in zahvalila za to besedo. Povrnjeno ti bo, ne boj se!"

Hitro je prijel za kljuko, kot bi se bal, da bi si Mihor le še premislil. Na pragu se je okrenil:

"Jutri pride krojač in vama umeri obleke. Oče je blago že kupil. Črno je, da se kar spreminja. Vsi bomo kakor eden. Oče tudi. Lahko noči!"

In je naglo odšel po stopnicah, ki so bobnele pod veselimi nogami.

"Zakaj si mu obljubil?" se je postavil Boltežar pred Mihorja. Ta se mu je zasmel: "Ker nisem zaverovan v Lucijo kot ti."

"Mihor!" mu je požugal brat. Mihor se mu je še enkrat zasmel, se zakopal pod odejo in obrnil v steno. Boltežar je še nekaj časa drsal z opetniki po podu in zamišljen povešal glavo. Nato je treščil strti in jezen na ležišče in obrnil hrbet proti bratovi postelji.

Gašper je svetil po hlevu, potapljal telička, ki ga je dobila Plavka, popraskal med rogmi voleta, ki je bil namenjen za zakol, mu segel v hlam in ugovarjal rejenost. Z vse drugačno skrbjo je šaril med živino, odkar je bil ženin.

Ko je že mislil leči, se mu je zdelo, da ga je nenadoma nekaj poklicalo. Obstal je pri pogradu in pomišljal. Nato je obesil luč, šel ven in zrl po belem bregu.

"Moram," se je odločil in zdrsil po gazi.

Pri Božnarju ni bilo več luči. Potrkal je na okno Luciji.

"Kaj je, Gašper?" je dahnila ona za šipo.

"Mihor bo za druga!"

"Bog, ta bodi zahvaljen," se je razveselila Lucija.

Gašper pa je zatisnil okno, ki ga je odprla. "Zapri! Mrz je!" In je šel.

IV

Po Gašperjevi snubitvi je zašumelo po hribit in grapah krog Podloga, pravi šunder pa so zaglali šele v nedeljo, ko so ju oklicali. V krčmi pri Štebucu, ki je bila edina poleg farne cerkve, se je po rani maši nateplo ljudi, da je za zajtrk pripravljena obara izginila iz kotla, kot bi trenil.

"Da je taka tica, kdo bi si bil mislil," so začele dekleta, ki niso prišle v krčmo iz navade ali potrebe, marveč od jeze in zavisti. Zato so Lucijo opravljale in obrekovale:

"Kajkrat sem si mislila, pa sem molčala. Ali ste videli, kako je znala pogledati?"

"Samo fante! Med nami je gledala v tla in imela spodobne besede že za kvante."

"Nobena mačka ni bolj hinavska."

"Pa se je znala naličkati!"

"Ko ni imela — kajžarska — s čim pregnati dolgega časa. Zato vse friji krog nje."

"Jaz pa pravim, naj ima tega pomolajdeža dolgega. Enkrat

Dragim Slovencem-Vrhničanom v Ameriki!

"Sveta Trojica, kraljica vrhniška. Svetli spomini - dragi kamni in biseri na belem oblaku. Kolikokrat so romale k nji moje misli, bežne lastovke, v tujini po gnezdu koprneče..."

Te lepe Cankarjeve besede so tako polne resničnega hrepenenja, da ga ni mogoče v svojem srcu zatreti. Še bolj pa se človeku v tujini vzbujajo spomini mladostnih dni, ki v sebi skrivajo toliko lepih trenutkov prav pri Sv. Trojici na Vrhniku.

Velika škoda pa bi bila ta lepi biser zanemariti. Ker je škoda, ki je nastala zaradi strele pred dvema letoma, velika, in zunanjšina cerkve v zelo slabem stanju, nameravamo še letos, če Bog da, v celoti obnoviti vso zunanost cerkve, zid in kapele okrog nje. Račun obnove bo precejšen in to približno 250.000. — N dinarjev (\$16.600). Kje bomo dobili denar? Upam, da bodo Vrhničani z veseljem po svojih možnostih prispevali največji delež, nekaj nam je obljubila občina in republika.

Z lepim deležem pa ne zaostajate tudi Vi, dragi Slovenci v Ameriki, ki ste z odprtim srcem

dobrote in ljubezni dali svoj veliki dar Sv. Trojici.

3. julija 1971 sem prejel Vaš dar \$606.00, ki mi ga je izročila s seznamom vseh darovalcev Mrs. Jesenovce.

Vsem se v imenu Sv. Trojice, dekanije in župnije Sv. Pavla na Vrhniku ter v svojem, pri srčno zahvaljujem in Bog Vam povrni in poplačaj!

Ko bo delo končano Vam bomo sporočili in poslali fotografije. Želimo pa še več, vse Vas povabimo k skupnemu slavlju pri Sv. Trojici, če ne letos pa prihodnje leto.

Vinko Prestor
Dekanijski urad - VRHNIKA

WAUKEGAN, Ill. — Kot vidite v zgornjem pismu, so Vrhničani in slovenski rojaki v Ameriki že darovali \$606.00 za obnovo cerkve sv. Trojice nad Vrhniko. To je le majhna vsota za kritje stroškov vseh popravil, ki so nujno potrebne. Kdor more še kaj darovati, prosimo, da pošlje na enega od sledečih naslovov:

Mary Kink, 924 McAlister Ave., Waukegan, Ill. 60085.

Angela Jesenovec, 1111 Park Avenue, North Chicago, Ill. 60064.

Demokratski predsedniški kandidati imajo oporo v svojih ženah

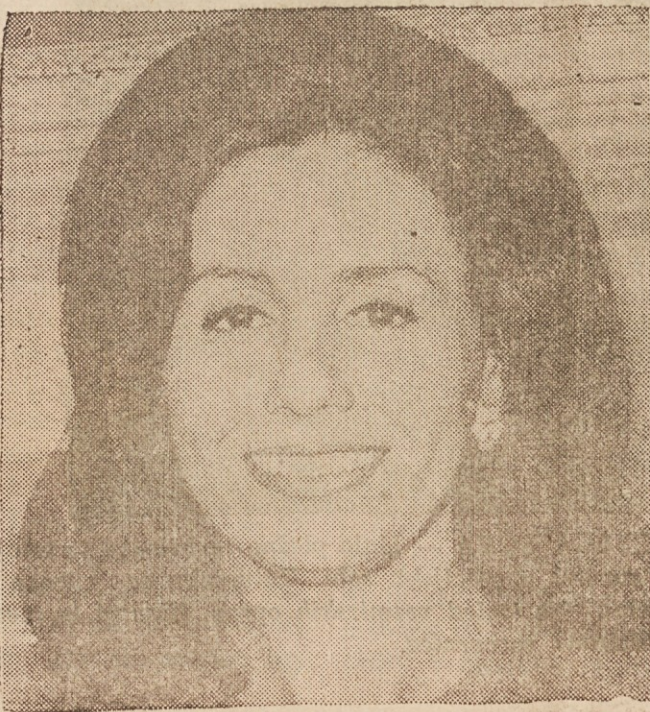


Eleanor McGovern



Muriel Humphrey

Vsem trem vodilnim demokratskim predsedniškim kandidatom pomagajo v volivni kampanji njihove žene. Posebno je navezan na pomoč guv. George Wallace, ki se še ni opomogel od napada nanj v Laurel, Md., v preteklem mesecu in se nemara popolnoma tudi ne bo.



Cornelia Wallace

Frances Mlinar, 1232 Adams St., North Chicago, Ill. 60064,

Vsem darovalcem že vnaprej: Bog plačaj!

Nova skladba

DENVER, Colo. — Zpoet Vam nudim novo skladbo. Vi, ki ste se udeležili posvetitve Slovenske kapele v Washingtonu, D.C. lanskega avgusta, se mogoče spominjate solo skladbe, ki sem jo uglasbila in predvajala na klavirski harmoniki za to priliko. Odziv občinstva je bil zelo ugoden in radi tega sem se odločila, da dam skladbo v tisk.

Skladba ima naslov "SONCNI VZHOD V PLANINAH" in slovi na melodijah slovenskih narodnih pesmi ter se vživlja v razpoloženje ob gorskem jezeru ob svitu jutranje zore. Mehka melodija začena z orisom blaženega miru ob jezeru; narava se začena polagoma probujati, ptičje petje pozdravlja nastajajoči dan. Ta del doseže svoj višek v fugi s tremi deli, opisujejo elemente narave; sonce žari v svojem veličastju preko gora in zopet se je porajal novi, svetli dan.

Igranje tega dela zahteva nadpovprečno tehniko za levo roko in dobro vzporeditev, da je tako možno igranje treh različnih melodij ob istem času. "Sončni vzhod v planinah" je odlična skladba za nastope izurjenih učencev ali profesionalnih harmonikarjev; lahko tudi služi kot izrazita skladba za tekmovalne nastope.

Skladba stane \$1. Popust lahko dobijo pri večjem naročilu prodajalci in učitelji za harmoniko.

Ob tej priliki se tudi zahvaljujem vsem naročnikom pesmarice "Glory to God", zbirke slovenskih cerkvenih pesmi v angleškem jeziku. Odziv je bil presenetljivo dober; potrebna je bila druga izdaja, za katero sem se odločila na uvidno prigravarjanje svojega moža Silvana. Naročila še vedno prihajajo za to pesmarico; cena je še vedno \$2. za izvod.

Uspeh in zanimanje za 1. zvezek mi je dal pobudo za nadaljnje delo; sedaj pripravljam 2. zvezek; prevajalec Ed Krasovich je že na delu. Več naročnikov mi je blagovilo sporočiti svoje predloge za izboljšanje 2. zvezka; nekateri so ponudili celo svoje prevode za to novo zbirko. Vsi nasveti so dobrodošli. Upam, da bo drugi zvezek pripravljen v jeseni ali nekoliko pozneje in da bodo ljudje segli po njem z istim navdušenjem.

Za konec moje častitke "Mladim harmonikarjem" in njihovu voditelju, Rudiju Knezu iz Clevelanda. Dobila sem zelo laskavo pohvalo o njihovem koncertu v Bridgevillu, Pennsylvania. Marsikatero slovensko srce se je zradostilo ob njihovih zvokih. Naj le vlečejo skupaj naše ljudi kakor magnet zvoki naših mladih. — Za naročilo pišite: Mrs. Joann Birs, 6305 W. 5th Place, Lakewood, Colorado 80226 — Phone (303) 238-2007. J. B.

Gen. Abrams načelnik glavnega stana armade

WASHINGTON, D.C. — Armadni viri poročajo, da bo predsednik Nixon imenoval gen. Creightona W. Abramsa, sedanjega poveljnika ameriških oboroženih sil v Južnem Vietnamu za novega načelnika glavnega stana armade. Mesto bo prevzel prihodnji mesec, ko poteče službena doba gen. Westmorelanda, bivšemu poveljniku ameriških sil v Južnem Vietnamu, ki ga je gen. Abrams nasledil.

Nekateri mlajši častniki z izborom gen. Abramsa niso zadovoljni, ker sodijo, da je "obremenjen" z uspešnim vojskovanjem v Vietnamu. Take pomisleke ima tudi več kongresnikov in senatorjev.

TONY KRISTAVNIK
PAINTING AND DECORATING

Telephone: 944-8436

Poletje prihaja! Najboljši čas za pleskanje! Preglejte vaše domove in pokličite nas za brezplačen proračun. Smo strokovnjaki!

Novi grobovi

(Nadaljevanje s 1. strani)

Jamesa in Anne, roj. Butala, sestra Ann, Jamesa, Johna Mary Kovacic, Victorja, Dominica, Louisa, Joa, Toma s. Mary Lorraine O.S.F. in pok. Franka. Pokojna je bila rojena v Clevelandu in je bila članica KSKJ št. 162. Zadnjih 7 let je živela pri s. St. Joseph of St. Mark na 21800 Chardon Rd. kot pomožna bolniška strežnica. Pogreb bo jutri ob 8. zjutraj iz Zeletovega pogrebnege zavoda na E. 152 St., v cerkev sv. Kristine ob 9., nato na All Souls pokopališče.

Josephine Lazar

V Kaiser Foundation bolnišnici na Snow Road in W. 130 St. je umrla 82 let stara Josephine Lazar (Kovic), roj. Bozeglav, vdova po pok. Thomasu Lazarju in po pok. Franku Kovicu, mati Josephine Kosteinshek in Walterja Kovic, 5-krat stara mati, 7-krat prastara mati, rojena v Lokvah pri Sežani, od koder je prišla v ZDA pred 68 leti, sestra Frances Gregoric (Jug.) pok. Mary Mlac, Ivanke Umek (Jug.), pok. Antona, pok. Ignacia in Josepha (Arg.). Zivela je pri hčeri na 4875 Sweetland Blvd., Richmond Heights. Bila je članica SNPJ št. 723 in Waterloo Grove No. 110 Woodman Circle.

Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnege zavoda na E. 152 St. jutri popoldne ob enih na Lakeview pokopališče. Darovi v njen spomin za Slovenski starostni dom na Neff Rd. bodo hvaležno sprejeti.

John Jalen

V Euclid General bolnišnici je umrl 85 let stari John Jalen s 1967 Chelford Dr., Richmond Heights, preje z Neff Rd., vdovec po pok. Mary, roj. Moljk, oče Mary Skvarca, Adolpha, 4-krat stari oče. Pokojnik je bil rojen v Slatnah pri Begunjah na Gorenjskem, od koder je prišel v Ameriko l. 1910. Zaposlen je bil pri Fisher Body Co. do svoje upokojitve pred 17 leti. Bil je član The Maccabees No. 1288 in SNPJ št. 128. Pogreb je danes ob 8.45 iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda, v cerkev Marije Pomočnice na Neff Road ob 9.30, nato na All Souls pokopališče.

Libanonski predsednik obsodil pokol na letališču Tel Aviva

BEIRUT, Lib. — Predsednik republike Sulejman Franjeh je obsodil pokol na letališču Tel Aviva v Izraelu pretekli tork in se obvezal za ostrejši nastop proti gverilski skupini "Ljudska fronta za osvoboditev Palestine", ki trdi, da je za pokol odgovorna. Ona naj bi bila izvežbala tri japonske teroriste za napad.

Predsednik vlade Libanona Saeb Salam je trdil častnikarjem, da ni "nikdar kateri od Japancev stopil na libanonska tla".

Kako naj bi bil Libanon odgovoren za napad, ki so ga izvršili tuji državljani na tujih tleh, kamor jih je pripeljalo tuje letalo? je spraševal Franjeh.

Kot je znano, so trije japonski teroristi vstopili v letalo Air France v Rimu, od koder so prileteli na letališče Tel Aviva in začeli nenadno streljati z brzo-strelkami ruskega izdelka na ljudi v carinski dvorani. Preživel, ujeti napadalec je izpovedal, da se je vezbal v Libanonu in da je bil tam tudi najet s svojima tovarišema za napad.

Teksaške ceste

DALLAS, Teks. — Podeželske in mestne avtomobilske ceste v Teksasu so skupno dolge za devet premerov Zemlje ob ekvatorju.

Help Wanted Male & Female

Custodian - Couple

New building, Garden Apartments in Willoughby. Must be experienced in maintaining and cleaning. Suite with all utilities plus salary. Call 951-6020 between 9 a.m. and 12 a.m.

(114)

Help Wanted — Female

Barmaid wanted

Part time at Croatian Home, 6314 St. Clair Ave. Call 361-9176

—(110)

General housework

Ironing, Tuesday, Friday, steady, congenial family, excellent working conditions, close to transportation. Call 321-3892

(111)

General Housework

5 days per week, congenial couple, steady work. Excellent salary. On bus line. 249-5474

(112)

MALI OGLASI

Pleskam

Zunaj ali znotraj po vaši volji. Ugodna cena. Kličite 391-1596

—(114)

Lastniki prodajajo

3 enodružinske hiše na E. 185 St. s skupnim pročeljem 200 čevljev, v sredi slov. naselbine, določeno za trgovinstvo. Kličite od 4-8. ure zvečer 486-6540.

—(117)

Naprodaj

E. 185 okolica, Colonial hiša z 3 spalnicami, na novo prenovljena kopalnica in kuhinja, nova zimska okna, velika garaža za 2 avta; 10 čev. širok dovoz, velika sprejemna in jedilna soba. Dobra okolica. V srednjih 20h. 531-2554. — 19511 Kildeer

(111)

V najem

Oddajo se 3 neopremljene sobe in kopalnica, samo odraslim, na E. 71 St. blizu St. Clair Ave. Kličite 361-0989, po 5. uri. (1,2,5,7,9 jun)

Priatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE AID FOR AGED PRESCRIPTIONS St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212

Stanovanje oddajo

Stirisobno stanovanje oddajo na 19705 Shawnee Avenue zgornj. Kličite po 4. uri popoldne RE 1-7673

—(114)

V najem

Dve krásni opremljeni sobi s kopalnico in privatnim vhodom se oddasta dvema ženskama ali dvema moškima na 6310 Carl Ave. Oglasite se osebnost.

—(111)

Gostilna naprodaj

D-3 A in D-6 licenci, v slovenski in hrvaški okolici s stavbo za eno družino. Dober promet. Za pojasnila kličite 431-2513. (June 5,7,9)

Lastnik prodaja v Euclidu

Novejši 5-sobni bungalov z aluminijasto oblogo, klet, 1 in pol garaže, blizu Sv. Kristine. Kličite 731-3684

(June 5,7,9)

IVAN PREGELJ:

Magister Anton

ZGODOVINSKI ROMAN

"Kamen, ki bo mnogim v spotiko," je trpel popotni in iskal v goreči prošnji tolažbe: "Gospod moj, Izveličar! Kamen vogelni, ki si in so ga zidari, če so ga, zavrgli, nadme naj ne pade in me ne stre!" —

Od Koblje glave se je oglašil jutranji zvon in vzdramil popotnega dnevnemu življenju in opravi. Z roko si je segel preko čela, ki se mu je bilo razbodelo živčno v burji; saj mu je pa tudi sople kaj močno in v trajno preko goličav in obraz. Za trenutek ji je obrnil hrbet pa videl senco, ki jo je rnetal, kakor je bil dolg in slok.

"Kajfež, pravi Kajfež," je menil togo in na glas; "od Devina do Stivana bi me vrgla solčna luč. Utique, res potegon in dremoten, obscuro vir." (Mračnjak.)

Tako se je označil mimo zadnjega naslova, da je mračnjaški, še kaj malo ničurno z imenom, ki živi na Kranjskem za orodje, s katerim cerkovniki ugašajo sveče na oltarju, z imenom, ki ga je bil vdano sprejel že v mladih letih, in se je tega zdaj po dolgem ovedel, ko se je to jutro vračal v kraj in dom tega svojega imena in opravka. Uravnal se je na pot in prišel kmalu v vas, ne da bi koga srečal. Stopil je v cerkev. Našel jo je odprto, a prav tako prazno, kakor vas.

"Ali so ljudje izumrli in samo še verne duše hodijo zvonit in odpirati?" si je dejal mrtvo, ne da bi se čutil. Nato je vstopil, se pokrižal z blagoslovljeno vodo in šel na desno pred stranski oltar. Pokleknil je in se ovedel udarjenega kolena. Ni mu bilo prijetno klečati, zato je vstal. Stojte je hotel moliti svojo jutranjo pobožnost pa iti nato dalje.

Stoprav, ko je stal tako v prijetnem zatišju pred burjo, ki ga je prej dramila na potu, je začutil, da je truden. Le zmečeno je mogel moliti. Nekaj časa se je še ustavljal močni želji, da bi sedel in se svojstveno pred Bogom in samim seboj karal za belušnost:

"Saj si sam hodil za dnevnih in nočnih ur, Gospod, pa veš, kako dobro deje, počivati in sesti. Lej, pa prav zares! Sedel bom. Ne glej, dobri Učenik, na mojo dremotnost, marveč na to, da sem, kakor sem, popotni, ki je temu zdaj petnajst let Tebi izpred oltarja na pot šel pa do te ure hodil in malo počival. Sedim in Te zahvalim za vso pomoč in varuštvo! Oča naš, kir si v nebesih..."

Tako je sedel na stopnice pred oltarjem, uprl se s komolci ob kolena in podprl glavo z dlanmi. Čutil je, kako se mu prijetno razvezujejo udje in mišice. Lagodno mu je bilo, nekam zmečeno je umoval:

"Kaj me je po poti, preden je zazvonilo, zopet trafil stari izkušnjavec z dvomi, kakor da nikjer na svetu ni nič tako, kakor pa je bilo, ko je še hodil Gospod po zemlji? Prav takisto je vendar vse! So bolni, so slepi, so hudobni, a je vedno tisti dobri in prizanesljivi nad nami. In kakor za Njega dni, ko je prosil, naj čujejo in molijo, pa so dremali vsi trije in najljubši Njegovi na vrtu getzemanskem, da naj molim in čujem, pa brbljam in dremam in dremam pri Njem, v Njegovih cerkvah, utrujeni, žalostni in ubiti od dneva trudov in nočnih sanj... Oča naš, kir si v nebesih..."

Tako je govoril, a je že spal. V kratkem spanju so se mu vzo-

bličile sanje. Stal je pred njim sam Gospod Izveličar in je spregovoril žalostno, nejevoljno:

"Tu je eden, ki je pravo uro vstal in prišel. Pa še ta kakor v taberno, da bi tu spal."

Magistru, ki spi, je dobro in hudo. Saj Ga pozna, tega dobrega Učitelja, a prav mu ni. Kaj govori ta dobri Gospod iz pisma tako vsakdanje? A čuj! Kakor da mu je iz misli prebral žalost in čudno slo, je spregovoril tedaj Učenik tako, da je bilo prav, slovesno:

"Mar si pravi, ali nisi? Ali živiš svetu, ali pa iščeš kraljestva mojega?"

"Gospod Izveličar," se opravičuje tegobni človek. "Kaj vprašuješ, ki vse sam veš, kako boli in česa ne vem. Saj ne dvomim, saj vse imam. Na ohceti v Kani Galileji smo. Lej! Zdaj boš vodo v vino spremenil! Ne, ne! Kaj golčim! V Kani nisva! V vrtu getzemanskem pač. In spim. In Ti budiš, naj čujem in molim. Saj molim, Gospod, saj čujem..."

Težka roka je legla tedaj spečemu na rame, da se je ovedel, prebudil in spregledal. Pa je videl trezno pred seboj človeka v duhovniškem odelu, ne črne, marveč v mašnem plašču, in le mesto keliha je imel duhovni v rokah stenj, ki z njim cerkovni luči zajemajo od večne in jo prenašajo na sveče v oltarju.

"Potepenec! Mar je ni staj na Krasu, da bi vanjo svojo pijalčo in ponočno tegobo prespavati hodil? — V cerkev mi prihajaš leči!"

Tako je govoril duhovni pred osuplim in dremotno nerodnim potnikom, ki je zdajci imel besedo in dejal mirno in vsakdanje:

"Ne zamerite, častiti! Vso noč sem hodil. Jutranjo molitev sem molil pa sem zaspal."

Duhovni je molče odstopil za korak, da bi mogel pogledati dolgega človeka od nog do glave. Zdravo zrelo in rdeče lice, ki so ga obsevali kakor bel soj sivi lasje, se je spričo tega, kakor je videlo na popotnem, hotelo razživiti v dobrohotno posmehljivem porogu... A mož se ni ne udobrovoljil ne unesel v prijazno besedo. Trdo, kakor zaspanemu hlapcu v obraz, je zarežal:

"Če si tu in nisi po nepotrebnem, vsaj strezi mi! Sveče prižgi!"

Kakor je ukazal duhovni, je storil popotni. Vzel je netivo in prižgal. "Kajfež, Bog me ne tepi, pravi Kajfež," je mrmral duhovni in opazoval tegobno svojstvenega in novega svojega cerkovnika. Zdaj je vprašal, ko so sveče gorele:

"Ali morda tudi k maši streči znaš?"

"Znam," je povedal magister. "Zna!" je govoril sam zase duhovni. "Od hudiča v taberni mar, ali pa iz kloštra takega, ki so ga iz njega spodili, loveča? Kajfež bodo utrpeli! Zakaj tega orodja živi lik je in bo ta dolgač."

Kakor da mu v misli bere, se je skušal tedaj potni prikupiti in opravičiti.

"Znam sveče prižgati in streči k maši," je dejal, "naj Vas kar nič ne skrbi, častiti. Samo to mi bo danes nerodno: klečati mi ni prijetno. S kolenom sem prej otrnil ob kamen. Kar odkrihnil se je. Naj bo za verne duše v vicah. Bom že kako počenil in se obesil na eno nogo."

Mirno in ostro je ogledaval duhovni tujega človeka. Čim dalje ga je gledal, tem manj ga je umel. Ali je glumec ali nor-

ski, ali pa je res preprost, ko skuta iz presnega mleka? Kajfež! To je! Pa je videti nekam svojiski, kakor so učenega stanu ljudje. A gosposki le ni. Kdo je neki? Od kod se je sklatil to uro v cerkev?

"Vstani in pojdi z menoj po mašne bukve," je velel, ne da bi do konca premislil o tujcu, ki mu ga je bilo treba, če je sploh hotel to jutro in o tej uri maševati. "Vstani in hodi za menoj! Profiscere mecum!"

"Vado, domine, in nomine Domini," (Hodim, gospod, v Gospodovem imenu.) je odgovoril tujec in se uravnovesil ob duhovnem.

Ta pa ga je prijel za laketi in povlekel za seboj. In ko je to storil, je kakor v glumi govoril, da sam ni vedel, ali za res ali za šalo:

"Quia scriptum... Zakaj pisano je: ob polu dvanajstih da je šel gospodar in našel potepenca, ki bi mu služiti znal, a se je bal zanj, da mu ne uide, zakaj časi so taki, da delavci spe..."

Ko je tako dejal, je postal bolj zaupljiv:

"Glej, sedemdeset let mi je danes, pa skoraj petdeset let vsak dan sem bral sveto mašo. Danes pa bi bil kmalu ob daritev, ker nimam cerkovnika. Prosil Boga nisem, pa te mi je moral res le On sam nameriti

za spanec v cerkev, kjer sem te vzbudil, da si mi sveče prižgal in mi boš to uro pri maši cerkovni in služni."

"Fiat voluntas Dei — božja volja se zgodi," je odgovoril tujec. Nato je stregel in molče segel po mašnih bukvah. Ni vedel namreč, ali naj bi še kaj de-

jal, ali pa morda tudi ni mislil, da mu je še o čem govoriti. Kakor je bil že povedal, je bil vaje takega cerkovnega posla. Togo je zato čakal, da se duhovni obrne, da bi pristopil. Temu pa zdajci nekaj še ni bilo prav. Osuknil se je naglo in vprašal strogo:

(Dalje prihodnjič)

KOLEDAR društvenih prireditev

JUNIJ

11. — Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ praznuje 50-letnico obstoja v JDND na W. 130 St.

11. — Otvoritveni piknik združen z otvoritvijo otroškega igrišča na Slovenski pristavi.

18. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

23,24,25. — Svetovidski poletni karneval.

24. — Balinarski večer na Slovenski pristavi.

JULIJ

4. — Zegnanje pri kapeli v Triglavskem parku pri Milwaukee, Wis. Ob 11. dopoldne sv. maša, nato kosilo in zabava.

2. — Pevski zbor Korotan priredi piknik na Slovenski pristavi.

4. — Piknik Slovenske pristave.

9. — Štajerski klub priredi piknik na Slovenski pristavi.

16. — Belokranjski klub priredi piknik na Slovenski pristavi.

16. — Piknik društva Kras št. 8 ADZ v parku ADZ.

23. — Misijonski piknik v Milwaukee, Wis. Začetek s sv. mašo ob 11. dopoldne v Triglavskem parku.

23. — Zveza SPB Tabor priredi piknik na Slovenski pristavi.

30. — Slovenska šola v Collinwoodu priredi piknik na Slovenski pristavi.

30. — Društvo sv. Ane št. 4 ADZ priredi piknik v Izletniškem parku v Leroy, Ohio.

AVGUST

6. — Letni družinski piknik Društva Najsv. Imena fare sv. Vida na Saxon Acres farmi na White Rd.

6. — Federacija KSKJ društev v Ohio priredi KSKJ dan v parku sv. Jožefa na White Rd.

9. — Federacija klubov slov. upokojencev priredi piknik na farmi SNPJ na Heath Rd.

13. — Katoliški vojni veterani fare sv. Vida priredejo dougi letni st. clairski Polka piknik v avditoriju in dvorišču sv. Vida.

13. — Piknik Misijonske znamskarske akcije na Slovenski pristavi.

20. — Plavalne tekme in piknik na Slovenski pristavi.

20. — Triglavov piknik v Triglavskem parku pri Milwaukee, Wis. Začetek s sv. mašo ob 11. dopoldne pri kapelici, nato kosilo, tekme in zabava.

26. — Pristavski balinarski krožek priredi piknik z večerjo in plesom na Slovenski pristavi.

SEPTEMBER

17. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi kosilo v farni V. vsakoletni Polka ples v avditoriju pri Sv. Vidu. Igrala bosta Pecon in Trebar.

OKTOBER

1. — Kulturna društva v Euclidu priredijo koncert v SDD na Recher Ave.

14. — Praznovanje 60-letnice obstoja Društva Kras št. 8 ADZ v Slovenskem domu na Holmes Ave.

15. — Občni zbor Slovenske pristave v Lobetovi dvorani na Slovenski pristavi.

15. — Slovenska ženska zveza, Podr. št. 14 priredi kartno zabavo ob 3. uri pop. v SDD na Recher Ave.

21. — Oltarno društvo fare Marije Vnebozete priredi Kartno zabavo ob sedmih zvečer v šolski dvorani.

28. — Društvo SPB Taber priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

NOVEMBER

19. — Klub Ljubljana priredi večerjo in ples v SDD na Recher Ave. Večerja ob 4. uri pop.

11. — Klub slov. upokojencev v Newburghu priredi za 10-letnico obstoja banket v SND na E. 80 St. Igra Buehnerjev orkester.

26. — Dawn Choral Club SZZ priredi ob 4. popoldne koncert v SDD na Recher Avenue.

DECEMBER

3. — Pevski zbor Siovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Avenue.

31. — SDD na Recher Avenue priredi SIL VESTROVANJE



ŽENINI IN NEVESTE!

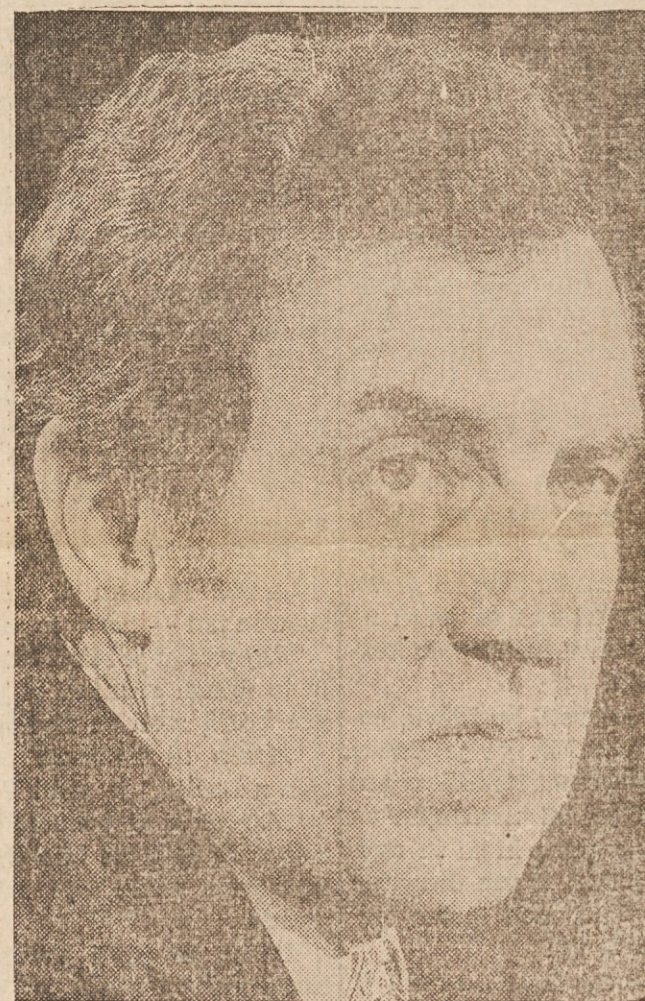
NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN CRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0623

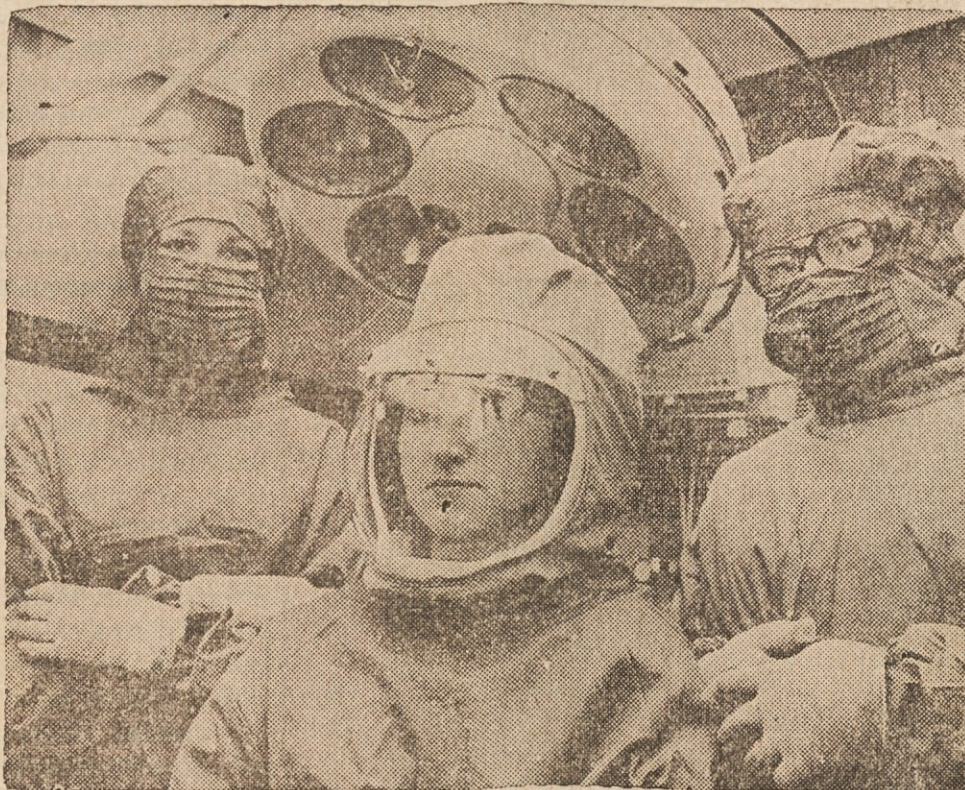


Sen. Edmund Muskie

SE VEDNO KANDIDAT — Sen. E. Muskie, ki je bil dolgo vodilni demokratiški predsedniški kandidat, se je umaknil iz primarnih volitev, ko je videl, da ne uspeva, pa ostal kandidat v upanju, da ga bo demokratiška konvencija morda le izbrala, če ne bo od vsega začetka prevladal kdo drugi. Za enkrat so glavni kandidati sen. McGovern, sen. Humphrey in guv. Wallace.



MLADA IGRALKA — Angela Powell je stara šele 10 let, pa se kar postavi v družbi Dick Van Dyka na TV.



POPOLNOMA STERILNA OPERACIJSKA SOBA — Malo plašno za bolnika je tole operacijsko sobo v prvi, popolnoma sterilni operacijski sobi Univerzitetne klinike v Goettingenu v Zahodni Nemčiji. Oprema ima izgled vseмирskih oprav. Kirurgi in medicinske sestre imajo dostop skozi imunizirane zatvornice.